

Farkas Árpád homokbödögei polgármester a falujáról és értékeikről

Mátyus Aliz: *Jártam a művelődési házban, ahol tegnap egy egész napos faluprogram, falunap volt. Láttam körbe kirakva az összegyűjtött, faluhoz kötődő tárgyakat. És láttam a művészeti iskola kézműves tárgyait, amelyek igazán nagyon jól kerültek bemutatásra a Veszprémi Népművészeti Egyesület anyaga mellett. A konferálásból kiderült, hogy a fiatalok és középkorosztály táncsoportján kívül, akiknek a fellépését láttam, az utánpótlás is megvan, és ez egy művészeti iskolának köszönhető. Kezdjük beszélgetésünket a falu intézményeivel.*

Farkas Árpád: Működik egy óvoda teljes létszámmal, és úgy néz ki, hogy az utánpótlás is biztosított, most is van hét terhes anyukánk, hála Istennek, Homokbödögen. Van meleg étkeztetési konyhánk, ahonnan a szociális ebédetől kezdve az iskolások és az időseknek az étkeztetéséig mindent meg tudunk oldani. Ez elég nagy anyagi ráfordítást jelent az önkormányzatnak, de úgy gondoltuk, hogy óvodának, konyhának lennie kell. Az iskolát ugyan most már nem az önkormányzat működteti, és az iskolán belül is egy kis karcsúsítás történt. Eddig négy osztály működött, most már csak három van, az összevont – második és negyedik – osztállyal együtt. A szívünk csücske a Művészeti Alapiskola, az egyik legfontosabb intézményünk Homokbödögen. A környező falvakból is járnak ide gyerekek, meg a mi oktatóink is eljárnak Pápakovácsiba, meg több faluba. 140 gyereknek nyújtanak értelmes

programot iskola után. Ez lényeges most, amikor sok a csellengő, szédelő gyerek. A Művészeti Alapiskola táncszakának a létszáma 50 fő körüli. Sajnos a zeneoktatás megszűnt, mert az is volt nálunk. De viszont van egy nagyon jó kézműves tagozatunk, ahol van rajz, grafika, van égetőkemencénk, agyagozás, festés – és országos eredményeink is vannak. Ha bemenénk most az iskolába, ott kint van egy A 1-es nagyságú plakáton, hogy milyen eredményeket értek el a tavalyi évben a Művészeti Alapiskola kézműves tagozatain. Szóval nagyon-nagyon jól működő Művészeti Alapiskolánk van. Köszönhető ez a két elhivatott tanárnőnek, az igazgatónak, Bors Évának, és a kézműves tanfolyam vezetőjének, Lukács Katalinnak. A táncot Irhás László oktatja. A két tanárnőn múlik, hogy milyen szinten megy itt a művészetoktatás, aminek a produkciói minden egyes közösségi rendezvényünk – a március 15-e, idősek napja, falunap – magját, gerincét adják. Nekik köszönhető az is, hogy most két nap egymás utáni napon is teltházas rendezvények voltak. De nálunk szinte mindig teltházas rendezvények vannak.

Tegnap nem falunapunk volt, hanem mi is csatlakoztunk az országos mozgalomhoz – Itthon vagy, Magyarország, szeretlek! –, és kineveztük ezeket Homokbödögei Művészeti Napoknak. Összeszedtük a régi emlékeinket, a csoportjaink előadást tartottak. Bemutattuk videón a 20 évvel ezelőtti szárnypróbálgatásokat

Farkas Árpád homokbödögei polgármester megnyitja a Kapunyitogató estet

Nagyon sokan vannak most is, akik még emlékeznek erre az időre. Utána volt egy fergeteges előadásuk, amit szalonnasütéssel zártunk. Közösség-kovácsoláshoz kellene ezek a közös rendezvények. Közel százan voltunk az este a tábortúznél, és ezeknek az embereknek a 80%-a a napi programon is itt volt.

M. A.: *Hát ez nagyon szép! Hadd kérdezzem meg, aki most is filmezte a táncosokat, ő készítette a korai felvételeket is?*

F. Á.: Igen. Falubeli ember, nem profi, de olyan szinten csinálja – sze-

rintem legalább 30 éve – a videózást, hogy a Pápa-tévések nagyon sokszor dolgoztak az ő anyagából. Nagyon komoly berendezései vannak. Németh Istvánnak hívják, és azt kell róla tudni, hogy ő maga is táncolt, néptáncos volt. És öröklődött az a véna, a fia most is táncol, a lánya egy éve hagyta abba, mert szült. Fia is, lánya is táncolt, és mind a ketten nem akármilyen szinten. Szerintem Németh István tánc iránti szeretetéből jött, hogy a táncot megörökítse. Van olyan tervem, hogy télen pár estén egy-két órás blokkokban levetítjük a filmjeit, s akkor összejön a falu. Mindig vannak ilyen rendezvényeink, s a filmvetítésre az asszonyok hoznak egy kis süteményt, egy kis ezt-azt, és elbeszélgetünk.

M. A.: *Ennél jobb nem is kell – én azt gondolom. Sok tud műlni egy faluban a polgármesteren.*

F. Á.: Hál' Istennek működik az önkormányzat, ugyan a központ Adásztevelen van, de a Közös Hivatal gerincét a homokbödögei munkatársak teszik ki, akikre büszke is vagyok. Nagyon nagy szorgalommal, meg tudással teszik a dolgukat. Az Önkormányzatok Közös Hivatalának Adásztevel a központja, és az ehhez tartozó falvak Bakonyjákó, Némethbánya és Homokbödöge, hogy magunkat mondjam utoljára. 742 lakossal bíró, nagyon élhető, aranyos kis falu a miénk. Az emberek szeretnek itt élni. A kihalás miatt csökken ugyan a falu létszáma, és azt is meg-sínylette a falunk, hogy Pápán az ipar elsovadt, és eljárnak tőlünk Győrbe, meg még messzebbre is dolgozni. Sok fiatal dönt úgy, hogy közelebb megy a munkahelyéhez. De ahogyan egyre nehezebb a megélhetés, egyre több fiatal választja a többgenerációs együttléteket, itt maradnak az idősekkel. Új ház mindössze egy épült ebben az évben, de hat család költözött be Bödögére. A régi házakat megvették, és ide jönnek. Nagymamánál építkeznek, nagymamánál vannak, és úgy néz ki, hogy talán itt ebben a faluban működni fog ez a többgenerációs együttléte.

M. A.: *Milyen sok előnye van a felnövő generációkra nézvést! A nagyszülők át tudják örökíteni a tudásukat az unokákra. Foglalkoznak velük, és*

beletanulnak az unokák a tevékenységekbe.

F. Á.: Nagyon jó közösség a falunk, és befogadó falu. 50-60 ezer forintnál biztos nem több az egy főre eső átlagos jövedelem, tehát nagyon sok a kispénzű, alacsony nyugdíjas. Amire azt mondom, hogy büszkék vagyunk – többek között arra is –, hogy tőlünk kicsivel nagyobb faluban 36 foglalkozáshelyettesítő támogatáson lévő ember van, ez a szám Homokbödögen mindössze 9 fő. És ez nem mindegy a falu költségvetésében. Ez a szám 10 alatt van most már 1-2 éve.

M. A.: *Miből él a falu lakossága?*

F. Á.: Nagyon meghatározó a Pápai Húsgyár, bízunk benne, hogy a sorsa rendeződik, mert itt a faluban is van olyan család, akinek mind a négy tagja a húsgyárban dolgozik. Nagyon sokan kapcsolódnak a húsgyárhoz, mint beszállítók. A faluban az állattartás most sajnos egy kicsit csökken, de valamikor tradíciója volt annak, hogy minden háznál volt állat, és ha már kettő van, akkor tarthatok nyolcat is, mert ugyanannyi egyhez fölkelni, mint a nyolchoz. A gyümölcs-termelés szintén csökkenőben van. Zöldségeket, különböző fajta gyümölcsöket, körtét, meg minden ilyen-félekét termeltek az emberek, de ma sajnos a bödögei kiskerteknek 70%-a úgy van elvetve fűvel. S ez nem csak Bödögen tendencia, még a jobbik eset, mikor elvetik fűvel, de sok a parlagon hagyott kert. Bödögen a zöldségfélékkel nem nagyon foglalkoznak, viszont a gyümölcsfák nagyon szépen teremnek. Jómagamnak is van egy – nem olyan túl nagy – de jó kis gyümölcsösöm, meg rengeteg örökzöld. A másik hely, ahova Bödögéről nagyon sokan járnak el – szerintem olyan 30 fő –, a Győri Audi. Külön busz viszi, hozza őket. Ez plusz út a 10-12 órás a műszak után, de nagyságrenddel többet keresnek, mint Pápán.

Sajnos itt a környéken csökkenő a lakosság létszáma. A falunk legnagyobb létszáma 1200 fő volt. Amikor idekerültem – közel 40 éve – majdnem 900-an voltunk. Ennyire elfogytunk, s most van egy kis stagnálás és bízunk benne, hogy ez létszám most már nem csökken, inkább nőni fog.

M. A.: *Hallottam, hogy a kiállítás ajtótól induló része, az édesanyjának*

a fehérneműje, ha jól mondják. De milyen gyönyörű volt abban az időben az ilyen és milyen jó anyagból!

F. Á.: Az anyósomé.

M. A.: *Anyósáé. És az anyósa az homokbödögei?*

F. Á.: Nem, egyikünk sem homokbödögei. Én Hódmezővásárhelyről kerültem ide, a feleségem meg a Rába mellől.

M. A.: *Akkor ez rábai hímzés, ami az otthonban...?*

F. Á.: Nem, ez a csavar benne: kalocsai. Kalocsán hímezték 1930-ban a feleségem édesanyjának. Ez volt a nászajándék, a nyoszolyó ajándéka 1930-ban. És azóta is ilyen állapotban van.

M. A.: *Gyönyörű!*

F. Á.: A feleségemnek a '46-ban kapott gyerekszoba bútora van meg. Az is ott van a kiállított dolgok között. Nekem az Alföldről egy-két személyes emlékem van, amit hoztam magammal a régiségek közül.

M. A.: *Hódmezővásárhelyről, hogy került ide, szóval hogy került kapcsolatba, vagy hogy került ilyen messzire?*

F. Á.: Mint minden fiatalnak az életében valamikor találkoznia kell egy hölgygel, akivel úgy gondolja, hogy lehet, hogy együtt lehetne élni. Hát énnekem ez kicsit messzebb-ről vetődött, mert '74-ben, idestova 40 éve voltunk egy közös külföldi rendezvényen. Csongrád megyéből én voltam a küldött, Veszprém megyéből ő volt a küldött, és onnan a kapcsolat. A Krím-félszigetre kellett kimenni, hogy megismerjem életem párját.

M. A.: *Hát fantasztikus! Akkor ez egy véletlennek köszönhető kapcsolat. És ennyire bebizonyosodott, hogy jól egymásra találtak. Még egy utolsót kérdezek csak, hogy képviselőként, amíg – ez elég hosszú időszak volt...*

F. Á.: Igen, majdnem végig a 23 év alatt. Egyszer volt négy év, amikor volt egy betegségem, és utána jó pár évig nem is tudtam a szakmámban sem dolgozni.

M. A.: *Mi a szakmája, hadd kérdezzem meg.*

F. Á.: Én igazából gyártástervező vagyok. Tehát fémipari szerkezeteknek a gyártásával foglalkoztam. A belső lépcsők, kapuk, kerítések, de mindenfajta, ami fém, de ami a fával

csatlakozik, azokkal is mindennel foglalkoztam.

M. A.: *Hát az gyönyörű szakma!*

F. Á.: Itt a Dunántúlon egy nagyobb cégnél, a műszaki osztályon voltam technológus. De közben voltam műszakvezető, '75-től másodállásban és '88-tól pedig főállásban iparos, addig, amíg nem lettem polgármester. Most pedig szüneteltetem az iparomat.

M. A.: *És amíg képviselő volt, addig mit tapasztalt, hogy a képviselő-testületen egy faluban, miután a híreket is viszik, az információkat egy-egy ilyen döntési összejövetelre, azt gondolom, nagyon sok múlik.*

F. Á.: Persze, sok múlik, hogyne. A falunak a jövője múlik azon. Sorra szűnnek meg a képviselő-testületek, alakulnak újra, vannak a rendkívüli választások. Én hadd mondjam azt – amire szintén büszkék lehetünk –, hogy a homokbödögei képviselő-testületnek 80%-a az első választások óta a képviselő tagja.

M. A.: *Ez gyönyörű!*

F. Á.: Biztos, hogy valamit jól csinálunk.

M. A.: *Ez nagyon jó érzés, mert ez a falunak is nagyon jó érzés.*

F. Á.: Vagy jó béketűrő a falu.

M. A.: *De valószínű, hogy a falunak is jó érzés, mert azt tudja az ember, hogyha látja, hogy a vezetők azonosak, és látja, hogy... az egy jó érzés. Szóval az állandóság és a rend, az egy jó érzés az embereknek.*

F. Á.: Az biztos, de a régebbi időkben, azért a lehetősége több volt az önkormányzatoknak, mint most. Mert azért meg lehet nézni a kultúrházat, az iskolát, melyeket átépítettük rengeteg társadalmi munkával. Az óvoda is – ahol most nyugodtan beszélgetünk – át lett építve, s előtte van egy nagy védőnői tanácsadó. A faluban van három templom és van három játszóterünk is. Az egyik úgy lett, hogy az asszonyok nyertek a Delikát által meghirdetett „Főzön játszóteret” programmal. Itt, ha kimegyünk az udvarra, itt is van két csodálatos játszótér. Egyik az óvodáé, a másik az ún. közösségi játszótér. A gyerekeinknek van hol játszani. De ugyanúgy a temetőt, a ravatalozót át tudtuk építeni. Szerintem nagyon szépen rendben van. Egyházi tulajdonban van, nem

Greznár Zoltán Szany községben működő 6 tagú cigányzenekara. A falu számtalan rendezvényén szerepeltek, több alkalommal kísérték a táncosokat is.

akarta az önkormányzat átvenni, jobb, ha nem köztemető, ugyanakkor könnyebb volna, ha az lenne, mert kapnánk rá állami támogatást. Így nem kapunk. Ugyan nincs támogatás, de szerintem, a falusi embereknek így jobb.

M. A.: *Minden felekezetnek külön van temetője?*

F. Á.: Egymás mellett. Egyben vannak, de...

M. A.: *De külön-külön.*

F. Á.: Igen, igen.

M. A.: *És katolikus, református, evangélikus?*

F. Á.: Igen, igen.

M. A.: *És milyen az arány?*

F. Á.: Igazából talán a legtöbb az evangélikus, utána a református, és katolikus is azért elég szép számban. Az arány majdnem egyforma.

M. A.: *És papok is vannak a faluban, vagy több...*

F. Á.: A faluban egy sincsen. De minden papnak 5-6, vagy van olyan, amelyiknek több faluja is van, ahova különböző lelki gyakorlatokat vagy egyéb liturgiákat tartani járnak. De én szerintem, ami a legfontosabb, nagyon jól megvannak az egyházak egymással. Csodálatosan jól megvannak. Ezt kellene megtanulni a politikusainknak is, hogy ugyanígy meg tudjanak lenni. Ugyan én különösebben

nem vagyok istenfélő, se tagadó, de azt tudom, hogy tanulni kellene, hogy a másságot fogadjuk el. A tolerancia, ami legjobban hiányzik – szerintem. Ahelyett, hogy egymás torkának esnénk, inkább az egymáson való segítesen lenne a fő hangsúly.

M. A.: *És az iskolában a hitoktatás mind a három felekezet részére...*

F. Á.: Mind a három felekezetnek folyik. Ugye, most már a mai évtől meg kötelező is a hit- és erkölcsstan.

M. A.: *És milyen arányban van a hit- és erkölcsstan?*

F. Á.: Mivel most már nem mi vagyunk az iskolának a működtetői – persze ránézünk, rájuk nézünk, mert nagyon sokszor van olyan probléma, amiben segíteni tudunk –nem tudom pontosan. De azért azt mondhatom, hogy a hitoktatás nálunk lényegesen számottevőbb, mint az erkölcsi oktatás. És ez nem azért, mert kötelező, hanem mert jó, ha a gyerekek tartoznak valahova.

M. A.: *Igen, igen. De hát nyilván templomjáró emberek sokan lehetnek Homokbödögén, mert amint elkezdődött a rendezvény, négytől ötig bent voltak asszonyok, aztán mondták, hogy elmennek a misére, és majd jönnek vissza.*

F. Á.: Nagyon sokan vannak, akik templomba járók. Bár ez is, olyan

időszakos jellegű, mert mint minden falusi embernek, ha jó idő van, akkor kint dolgoznak, az a legfontosabb. A legtöbb pap meg lelkipásztor is azt mondja, nem az a legfontosabb, hogy hol mondja el a lelkigyakorlatot, hanem az, hogy elmondja. Tehát, hogyha kapálás közben mondja el, az is majdnem olyan, mint hogyha a templomban lenne. Ha most nincs ideje arra, hogy elmenjen, mert épp olyan dolga van – kapálni-kaszálni, aratni nem lehet máskor, csak akkor, mikor itt az ideje – hát akkor legfeljebb a templomba járást elhalasztja, de attól még este elmondhatja az imát, meg reggel is.

M. A.: *És ezek a munkák azért jellemzők Homokbödögére? Tehát az, hogy kapálnak, az, hogy aratás van, az, hogy művelik a földet, az azért jellemző?*

F. Á.: Hát sajnos egyre kevesebb, mert itt is, mint mindenütt, a nagygazdaságok az uralkodók, ahol van két-három prominens gazda, akiknek nagyon-nagyon sok hektár földje van. Azok az igazi családi gazdaságok sajnos Bödögére nem nagyon jellemzőek. Nagyon kevés van.

M. A.: *És nagygazdák vannak?*

F. Á.: Nagygazdák vannak. Három igazán nagyobb gazda van.

M. A.: *És azoknál dolgoznak emberek, vagy gépesítve van azért nagyjából?*

F. Á.: Dolgoznak is, de nagyon-nagyon komoly gépesítések vannak. Hát akkorak azok a gépek, hogy azért kell összeszántani mindent és azért van ez a rengeteg árvízi gond is, mert nem véletlenül találták ki régen az őseink, az időseink, azokat az árkokat, amik nem engedték, hogy elfusson a víz. A másik, ami borzasztó gond, a mezővédő erdősávok hiánya. Azt sem véletlenül találták ki. A szél most 30 km hosszan akadály nélkül

M. A.: *Szalad.*

F. Á.: ...megy. És amikor van egy kicsit szárazabb időszak, szinte alig lehet közlekedni. Nem véletlenül mondják, hogy az embernek a legnagyobb ellensége ő saját maga.

M. A.: *És ez a három nagygazda miből lett? Amikor felbomlottak a TSZ-ek, akkor jutottak ezekhez a nagy földekhez, vagy amikor a kárpótlási jegyek...*

F. Á.: Inkább a kárpótlási jegyek miatt. Mert nagyon sok idő, meg sok olyan ember, aki úgy gondolta, hogy ő nem tud a földjével foglalkozni, akkor ezek a prominens emberek

M. A.: *Felvásárolták.*

F. Á.: ...ezekből vásároltak, felvásárolták. Az biztos, hogy mindig fejlődésnek, mert az ember látja, hogy azért mindig többre, mindig többre – hogy mondjam? – és szerintem ez is alapja a jövőnek, hogy fejlesszen.

M. A.: *És ők földműveléssel foglalkoznak?*

F. Á.: Nagyrészt, állattartás, földművelés.

M. A.: *Állattartással is? Szóval kombinálva?*

F. Á.: Mind a kettővel.

M. A.: *És itt melyik a fő állatfajta, a sertés?*

F. Á.: Most a szarvasmarha. A sertés egy kicsit visszaiült. De volt itt pulykatartás is, aztán egy időben szezonálisan mindig vannak tojótyúk, ahol tartanak. De folyik itt vadgazdálkodás is, hiszen az erdőben vagyunk. A bakonyi vadásztársaságok azért elég jól prosperálnak itt. Elég sok a vad. Bizony, néha isszuk is a levét, itt a bakonyaljai falvakban. Nagyon sok kárt csinálnak, de hát ezzel együtt kell élni.

M. A.: *És ez a három nagygazda, ez volt TSZ agrárszakember?*

F. Á.: Nem, nem voltak ők a TSZ-nek valamilyen vezetője, és hogy emiatt.

M. A.: *És homokbödögeiek? idevalósiak?*

F. Á.: Homokbödögeiek. Egyikük, aki nem Homokbödögén lakik, hanem Győrben, ő is többet van Bödögén, mint ott. Itt vannak bejelentett vállalkozásai. Igazából ő is bödögei. Aki nem bödögei, az is maximálisan részt vesz a bödögei közösségi életben. Nagyon jó mecénása a művészetnek, mindennek.

M. A.: *És az önkormányzat bevétele ezekről a nagyvállalkozóktól is...*

F. Á.: Nem csak ezekről, nem csak az iparüzési adóból, hanem igazából a bevételeink a gépjárműadóból, egyéb kommunális adóból is keletkeznek. Habár a kommunális adót csak most vezettük be, eddig nem volt. Mozdulni kellett a plusz adóbevételekért, hogy egy kicsikét...

M. A.: *Egyenesbe jöjjenek.*

F. Á.: S még a normatív állami támogatások, amit központilag kapunk, mint ahogyan a többi település.

M. A.: *Volt itt egy asszony, aki mondta, hogy a Rába mellől jött ide, és hogy most már itt is egyedül van, mert élettárhoz jött, s mert a férje meghalt, majd visszamegy oda Rába-vidékre, ha megöregszik. Mit gondol...*

A Veszprém Megyei Amatőr Színjátszó Egyesület előadása

dol, hogy eljött Hódmezővásárhelyről, és ezt most már olyan falujának gondolja, ahol megmarad, vagy gondol arra, hogy majd, ha öreg lesz, akkor...?

F. Á.: Erre olyan értelemben nem tudok választ adni, hogy az ember a jövőbe nem lát bele. Nem tudja az ember, hogy mit hoz a jövő. Épp azért, mert a gyerekek nincsenek közel, sajnos nagyon nagy távolságra szétszórtak a gyerekeim.

M. A.: *Hány gyereke van?*

F. Á.: Kettő, két fiam van. Messze vannak tőlünk. Nem tudjuk, hogy mit hoz a sors, bízunk benne, hogy nem fogunk úgy megbetegedni, hogy ne tudjunk magunkról gondoskodni. Előbb-utóbb ugyan nekünk is meg kell barátkozni az elmúlással. Habár azt mondják, aki a 60-on túl van, az sokáig él, akkor lehet, hogy hosszú életűek leszünk, nem tudni. Azt mondom, amit bölcsen állítanak, hogy soha ne mondd, hogy soha. Nem mondom, hogy elmegyek Bődögérről, azt sem mondom, hogy visszamegyek Vásárhelyre. Szerintem a helyzetekhez kell alkalmazkodni, épp úgy, mint például a házasságban is, fontos a tolerancia és az alkalmazkodás. Ha a sors úgy hozza, hogy el kell máshova menni, akkor tudomásul kell venni. Akkor elmegyünk. De én szeretnék továbbra is itt öregedni.

M. A.: *Hódmezővásárhely nagyon szép város. És mindig hallani róla valami jót. Azért, amikor hall valami jót, akkor azért büszke rá?*

F. Á.: Hát igen, jó hazamenni, mert mi nyolcan voltunk testvérek. Én egyedül jöttem el Vásárhelyről.

M. A.: *És a többiek ottmaradtak, és a környéken? Vagy mind Hódmezővásárhelyen?*

F. Á.: Ott, Vásárhely környékén.

M. A.: *Hát akkor könnyű hazamenni.*

F. Á.: Igen.

M. A.: *És szoktak találkozni évente?*

F. Á.: Persze. Nem is évente, évente többször.

M. A.: *Többször?*

F. Á.: Persze, persze. Én megyek leginkább, de ők is jönnek most már többször is, mióta a szülők meghaltak.

M. A.: *És mi lett a nyolc gyerekből?*

F. Á.: Hát, sajnos három meghalt már.

M. A.: *Ó, Istenem!*

F. Á.: Egyik volt csak idősebb, a többi mind fiatalabb, mint én.

(A művelődési házból érkezik egy falubeli asszony, poharakért. A falu polgármestere azonnal érdeklődik.)

F. Á.: Minden rendben van, Ibolya?

IBOLYA: Igen.

F. Á.: A „Ramazurinak” vége van?

IBOLYA: Most lett vége.

F. Á.: Még csak most van vége a Ramazurinak?! Nagyon hosszú volt.

M. A.: *És nem unták?*

IBOLYA: Nem, jó volt nagyon.

F. Á.: Aranyosak voltak? Jól van.

IBOLYA: Még felnőtteket is hívtak föl a színpadra.

F. Á.: Majd mindjárt megyek. Ibolyka, a palacsintásütés megy?

IBOLYA: Ó, már esznek.

F. Á.: Jól van, etesd a népet, etesd, Ibolykám, őket!

M. A.: *Mi a következő műsor?*

F. Á.: Az a korosabbaknak szól, az Alig Színház mutat be egy felnőtt darabot.

... Úgyhogy, itt élünk öregen, szerintem ez egy nagyon jó kis falu. És azt szeretnék legfőképpen, hogy működtetni tudjuk az intézményeinket. Mert az a legfontosabb. A környező településeken nem egyedi eset, hogy, sajnos megszűnt az iskola, a melegétketetés. Anyagiilag ugyan könnyebben vannak, de itt például az iskola jelentős érték, elengedhetetlen a kulturális élethez. Az intézmények nagyon fontosak egy településnek.

M. A.: *Igen, és ha van kulturális élet, az a közösségen is meglátszik.*

F. Á.: Igen, nagyon jól összekovácsolja, mert a nagymama büszkén megnézi a kis unokáját, hogyha még kicsit esetlen is.

M. A.: *És az milyen nagyon jó dolog! Amikor azt mondta, hogy társadalmi munkát is végeznek az emberek – felújításoknál, s nem tudom hol még – akkor kikre számít leginkább?*

F. Á.: Igazából mindenkinek van egy közvetlen baráti köre. De a szülők nagyon szívesen jönnek. Most azt látom, értelmes dolgok miatt egyre többen újra kibújnak a kis csigaházukból, eljönnek, segítenek és csinálják. Hál' istennek, ha megszólítjuk őket, akkor jönnek, és csinálják.

M. A.: *Mit mondanak a testvérei, ha idejönnek Homokbödögére, hogy ők milyennek látják és érzik ezt a helyet?*

F. Á.: Nem tudnak mást mondani, mint én, szeretik.

M. A.: *Ha van valami, amit külön kiemelne, akkor arra még kíváncsi lennék. A faluval, vagy a működésével kapcsolatban. Vagy olyan embereket, akikre különösen számíthat, akik fontosak.*

Helyi értékek kiállítás

F. Á.: Igazából senkit nem szeretnék megsérteni, ezért senkit nem akarok kiemelni. Minden képviselő, munkatársak, én azt mondom, hogy mindenkire lehet számítani. Igazából senkit nem akarok kiemelni magából az egész faluból.

M. A.: *Hát ez nagyon jó, mert ez azt jelenti, hogy egyben van az egész. Gratulálok a munkájához is, és gratulálok ahhoz is, hogy a tegnapi nap ennyire jól sikerült. Azt hiszem, ez a Kapunyitogató, ez a mai nap is hasonlóan jó lesz.*

F. Á.: Nagyon örültünk a Kapunyitogató programnak, az Itthon vagy, Magyarország, szeretlek! programra később vállalkoztunk. Ami művészettel kapcsolatos, szívesen vesszük. És ha most a kettő program összejött, nem okozott gondot. A példa azt mutatja, két nap is meg tudjuk tölteni a termet.

M. A.: *Igen, azért ez elég fantasztikus, mert szombat is, meg vasárnap is.*

F. Á.: Fölváltva jönnek az emberek. És egymást nem üti ez a két program, egyik a másikat kiegészíti. Ma amint vége lesz ennek a műsornak, Szent Mihályi fáklgyűjtés lesz itt nálunk is, fél 10-kor.

M. A.: *Csinálnak?*

F. Á.: Igen. Most van egy olyan közös program, hogy az országban mindenütt fél 10-kor kell meggyújtani a Szent Mihályi őrlángot. 1003 település csatlakozott ehhez a Szent Mihály napi őszbúcsúztatóhoz. Itt nálunk, a régi faluban élő akkori gyerekek 80%-a cseléd volt. A kiállításon látni lehet a marhakolompot, a béres tarisznyát, mint ennek a kornak a jellemzőit. A cseléd élet úgy volt, hogy Szent Györgytől Szent Mihályig tartott. Szent Györgykor ki kellett hajtani az állatokat, és Szent Mihálykor járt le a cseléd év, amit nagyon vártak a gyerekek, és az nagyon nagy ünnep volt. Annak idején is mindig megünnepelték, s most is ehhez kanyarodtak vissza a szervezők. Ugyan most nekünk arra már nem volt időnk, hogy a Bödögéről elszármazottakat visszahívjuk, pedig sokan vannak. Nem tu-

dom, hogy lesz-e még ilyen program, de jövőre mi megpróbáljuk őket visszahívni.

M. A.: *Ez tehát egy országos program...*

F. Á.: 1300 település csatlakozott, a tévében élőben megy a közvetítés 24 helyszínről. Egerben jelenleg szakad az eső, Ópusztaszeren süt a nap. Ez volt délután három óraker. Hát, ha az égiek engedik, akkor meggyújtjuk mi is a tüzet. Mindenféleképp meggyújtjuk, aztán, hogy meddig ég... Itt a közösségi játszótér udvarán volt este a három tűzrakóhely. Itt lesz most a máglya is.

M. A.: *Hát nagyon kívánom, hogy ne essen az eső.*

F. Á.: Bízunk benne.

M. A.: *Nagyon szép ünnep lesz. Köszönöm szépen a beszélgetést.*

F. Á.: Én köszönöm a lehetőséget.

FARKAS ÁRPÁD: 1952-ben Hódmezővásárhelyen születtem, itt végeztem iskoláimat a szakközépiskolai érettségig. A gyártástervezői szakosítót már Győrben szereztem meg. 1975-ig Hódmezővásárhelyen dolgoztam, majd megnősültem, és egy kicsi bakonyi faluba költöztem, a helyi tanítónéit vettem feleségül. Ma is itt élünk, az elmúlt 40 év alatt mindketten részesei voltunk a helyi közösségi életnek. Két gyermekünk született, sajnos mindketten távolra kerültek. 1990 óta, egy ciklust kivéve, mindig tagja voltam a képviselő testületnek, 2010 óta vagyok a falu polgármestere.

MÁTYUS ALIZ író, faluszociológus, a Szín – Közösségi Művelődés c. folyóirat alapító főszerkesztője, felelős szerkesztője.